

Vurdering av behovet for KU i forbindelse med akvakultursøknad om etablering av ny lokalitet Fornes i Evenes kommune (Nordland fylke)

Ballangen Sjøfarm AS («BSF») søker om ny lokalitet Fornes i Evenes kommune. I henhold til bestemmelsene i [forskrift 21.06.2017 nr 854](#) om konsekvensutredninger § 10 jf. § 8, skal søker selv vurdere om tiltaket vil få vesentlige konsekvenser for miljø og samfunn.

1. Beskrivelse av tiltaket (forskriften § 19)

BSF søker om etablering av ny lokalitet med tillatt biomasse på 3.600 tonn. Lokaliteten planlegges med konvensjonell drift i åpne merder i sjø, samt fôrflåte. Rammefortøyningen omfatter totalt 16 bur i 2 rekker à 8 bur. Anlegget og tiltaket er nærmere beskrevet i akvakultursøknaden med vedlegg.

2. Forholdet til gjeldende arealregulering

Gjeldende plangrunnlag for kystsonen i Evenes kommune er Interkommunal kystsoneplan for Evenes, Narvik og Hamarøy 2023-2035. Innsigelser fra henholdsvis Sametinget og Statsforvalteren i Nordland knyttet til VA03 Fornes er nylig løst, og dermed er også denne delen av planen rettskraftig. Overflatedelen av anlegget ligger i arealformål VA03, mens fortøyninger strekker seg ut i arealformål AF.

3. Vurdering av mulige konsekvenser av tiltaket

Mulige konsekvenser er vurdert ut fra informasjon tilgjengelig i offentlige kartverktøy, gjennomførte miljøundersøkelser samt søkers erfaring fra akvakulturvirksomhet. Utgangspunktet for vurderingen er at Fornes nylig er grundig konsekvensvurdert i forbindelse med utarbeidelse av ny kystsoneplan, der planmyndigheten har avveid ulike konsekvenser og kommet til at arealet åpnes for etablering av akvakulturanlegg.

3.1 Utslipp

Oppdrett i åpne merder i sjø medfører utslipp av organisk materiale, næringssalter og kjemikalier fra driften av anlegget. Virksomheten krever utslippstillatelse fra Statsforvalteren etter forurensningsloven. Det stilles derfor omfattende krav til miljøundersøkelser etter NS9410:2016 både ved søknad om etablering av drift, og løpende miljøovervåkning under drift. Vedlagt søknaden følger komplett forundersøkelse i henhold til nevnte standard.

BSF har vurdert de gjennomførte undersøkelsene og kommet til at de omsøkte endringene av plassering og areal for vil gi en vesentlig økt tåleevne for lokaliteten. Søknaden vil underlegges en grundig behandling hos blant annet Statsforvalteren som vurderer om det skal gis utslippstillatelse til etableringen.

Etter BSFs vurdering foreligger det ikke særegne forhold ved Fornes som skulle tilsi at tiltaket får konsekvenser utover det som er normalt for tilsvarende virksomhet.

3.2 Naturverdier

Naturverdier er vurdert basert på Miljødirektoratets kartverktøy Naturbase. Det er ingen vernede områder i umiddelbar nærhet til det foreslåtte anlegget. Drøyt 1,5 km øst for anlegget ligger Veggen naturreservat, som inngår i Verneplan for edelløvskog/rike løvskoger. Det er ikke registrert marine naturtyper eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse i nærheten av anlegget.

Basert på tidligere tilbakemeldinger fra Statsforvalteren i Nordland rundt registreringer av blant annet koraller i Ofotfjorden er det gjennomført ROV-kartlegging av sårbare arter/naturtyper. Rapport fra undersøkelsen følger som vedlegg til søknaden, og det ble ikke avdekt forekomster av sårbare arter eller naturtyper i det undersøkte området.

3.3 Fiskeri

Fiskeriinteresser er vurdert basert på Fiskeridirektoratets kartverktøy Yggdrasil, kartlag «Kystnære fiskeridata».

Øst for anlegget ligger et område som er registrert som fiskeplass med passive redskaper. Anleggsfortøyingene mot øst strekker seg delvis inn i dette området. BSF legger til grunn at potensielle konflikter med fiskeri-interessene er avklart ifm utarbeidelse og vedtak av ny kystsoneplan.

3.4 Ferdsel i sjø

Forholdet til ferdsel ved anlegget er vurdert basert på angivelse av farled og farledsavgrensning som blant annet er tilgjengelig i Yggdrasil.

Anlegget ligger i hvit sektor fra den nærliggende (mot vest) fyrlykten på Fornes, men beliggenheten tett opptil land gjør at dette ikke forventes å ha negative konsekvenser for trafikken i fjorden. Plasseringen av overflatedelen av anlegget ble justert i løpet av planprosessen for å ikke komme i konflikt med farledsarealet i fjorden, basert på innspill fra Kystverket.

3.5 Friluftsliv

Hele landmassen på denne delen av nordsiden av Ofotfjorden er registrert som et viktig friluftsområde. BSF legger til grunn at eventuelle konflikter med friluftsliv er avklart i forbindelse med revidering av kystsoneplanen.

3.6 Annen akvakulturvirksomhet

De nærmeste akvakulturanleggene er hhv Kvernes på sørsiden av fjorden (avstand ca 8 km) og Tjukkeneset lenger øst i fjorden på nordsiden (ca 9 km). Begge disse anleggene inngår i samdriften mellom BSF og Cermaq Norway Salmon AS. Samdriften i Ofotfjorden driftes med

koordinerte planer for brakklegging og god biosikkerhet.

3.7 Aktsomhetssone skred

Anlegget ligger tett opptil en aktsomhetssone for skredfare. Skredfarevurdering opp mot akvakulturanlegget følger som vedlegg til søknaden.

3.8 Samiske kulturminner

Vegglandet har flere samiske kulturhistoriske verdier som ble vurdert i arbeidet med kystsonenplan, herunder innsigelse fra Sametinget. På bakgrunn av dette inneholder de endelig vedtatte planbestemmelsene krav om utarbeidelse av lysplan for anlegget. Slik plan følger som vedlegg til søknaden.

4. Oppsummering

Etablering av oppdrettslokaliteter i sjø har konsekvenser i form av utslipp. Dette blir godt belyst gjennom kravet til miljøundersøkelser før etablering, Statsforvalterens vurderinger av utslippstillatelse, samt løpende miljøovervåkning under drift.

Mulige konflikter med andre brukere og interesser i kystsonen er forsøkt belyst i gjennomgangen ovenfor. Sårbare arter og naturtyper er kartlagt i egen ROV-undersøkelse, mens skredfare er vurdert i en separat sakkyndig rapport. Utover dette kan ikke BSF se at det er andre særlige forhold ved lokaliteten på Fornes som tilsier behov for KU for denne søknaden. Anlegget er ikke i konflikt med gjeldende regulering for sjøarealene i Evenes kommune.

21. mars 2025,

Knut Andersen
Spesialrådgiver arealforvaltning